

Participatie en input
Woonwagendstandplaatsenbeleid
Resultaten 2023

Participatie en input

Woonwagenstandplaatsenbeleid

Resultaten 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Landelijk beleidskader	4
1.2 Contact met de doelgroep	4
1.3 Informatiebijeenkomst	4
2. Verslag bijeenkomst 29 augustus 2023	5
2.1 Beeldvorming	5
2.2 Aanmeldingen en aanwezigen	5
2.3 Input, opmerkingen en vragen	5
3. Resultaten enquête bijeenkomst 29 augustus 2023	7
3.1 Deelnemers	7
3.2 Vragen	7
3.3 Conclusies	7
3.4 Antwoorden per vraag	8
3.5 Vervolg	9

BIJLAGE (1): Presentatie bijeenkomst 29 augustus 2023

Separaat bijgevoegd

1. Inleiding

De gemeente Nijkerk werkt aan een lokaal woonwagendstandplaatsenbeleid. De planning is dat het beleid in de eerste helft van 2024 ter besluitvorming wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Na de besluitvorming wordt het beleid nader geïmplementeerd en onderdeel van het bredere gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid. Bij de vorming van het beleid is ruimte gegeven voor participatie. Vanaf 2019 hebben verscheidene contactmomenten plaatsgevonden met belangstellenden. De belangstellenden betreffen vrijwel allemaal woonwagendbewoners die in de gemeente Nijkerk woonachtig zijn (geweest). De inzichten die de diverse gesprekken en interviews hebben opgeleverd, zijn betrokken bij de “woonwagendparagraaf” in de ‘Woonvisie gemeente Nijkerk 2020+’ en als bouwstenen gebruikt voor het plan van aanpak dat ten grondslag ligt aan het ‘Woonwagendstandplaatsenbeleid 2024’.¹

1.1 Landelijk beleidskader

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Aedes in 2018 het ‘Beleidskader gemeentelijk woonwagend- en standplaatsenbeleid’ opgesteld (hierna: landelijk beleidskader). Het landelijk beleidskader biedt aanknopingspunten voor de communicatie en participatie rondom de vorming van het gemeentelijke woonwagendstandplaatsenbeleid. Nadrukkelijk wordt opgeroepen in dialoog te gaan met de doelgroep waarvoor het beleid is bestemd en hen hierbij te betrekken. Aanbevolen wordt ruimte te creëren voor actieve, effectieve en constante betrokkenheid. Het is van belang expliciet aandacht te hebben voor de culturele identiteit van de doelgroep en samenhangende woonwens, om zo tot een duurzaam meerjarenbeleid te komen. Tevens is het aanbevolen meerdere contactpersonen aan te stellen, zowel binnen de gemeente als corporatie(s). Dit om een goede dialoog, met inzet van alle kanten, richting de doelgroep te bewerkstelligen.²

1.2 Contact met de doelgroep

Binnen de gemeente Nijkerk en Woningstichting Nijkerk (hierna: WSN) is een vast contactpersoon richting de doelgroep. Deze contactpersonen zijn ook vakinhoudelijk betrokken bij de totstandkoming van het woonwagendstandplaatsenbeleid. Belangstellenden kunnen bij hen terecht voor (praktische) vragen. Voor vragen omtrent de sociale huurstandplaatsen van de Alliantie in Hoevelaken, kan contact worden opgenomen met de beheerder van de locatie; Nijbod Consultancy B.V.

1.3 Informatiebijeenkomst

Op 29 augustus 2023 heeft de gemeente Nijkerk samen met WSN een brede informatiebijeenkomst georganiseerd. Per e-mail en via een bericht op de gemeentepagina in het (digitale) huis-aan-huisblad StadNijkerk, zijn belangstellenden uitgenodigd voor de bijeenkomst.³ Het doel van de bijeenkomst is tweeledig. Enerzijds worden belangstellenden geïnformeerd over de achtergronden en strekking van het woonwagendstandplaatsenbeleid. Anderzijds worden zij in de gelegenheid gesteld aan te geven wat zij belangrijk vinden met betrekking tot de voorrangsregels. De voorrangsregels bepalen uiteindelijk de volgorde van toewijzing van standplaatsen.

Gedurende de bijeenkomst hebben de aanwezigen input geleverd en deelgenomen aan een beknopte enquête via Kahoot!. Het verslag van de bijeenkomst is opgenomen in hoofdstuk 2 en de resultaten van de enquête in hoofdstuk 3.

¹ Woonvisie gemeente Nijkerk 2020+, Thema 4: Alternatieve en flexibele woonvormen, paragraaf 4.4, pagina 33.

² Ministerie van BZK: Beleidskader gemeentelijk woonwagend- en standplaatsenbeleid (2018), hoofdstuk 5, paragraaf 5.8, pagina 24;

Zie: [Beleidskader gemeentelijk woonwagend- en standplaatsenbeleid | VNG](#).

³ Publicatie in StadNijkerk(.nl): Bijeenkomst over toewijzing van standplaatsen voor woonwagens, d.d. 2 augustus 2023; digitale editie: [Digitale editie stadnijkerk.nl 2 augustus 2023](#) / nieuwsartikel: [Bijeenkomst over toewijzen nieuwe standplaatsen voor woonwagens in Nijkerk - StadNijkerk.nl Nieuws uit de regio Nijkerk](#).

2. Verslag bijeenkomst 29 augustus 2023

Het doel van de bijeenkomst van 29 augustus 2023 was het vormen van een beeld over wat de doelgroep belangrijk vindt. In het bijzonder met betrekking tot de volgorde van wie (als eerste) in aanmerking moet komen voor een standplaats. De betrokken beleidsadviseurs van de gemeente en WSN hebben de aanwezigen geïnformeerd over de achtergronden, huidige situatie, uitgangspunten van het beleid in wording en relevante ontwikkelingen. Na afloop was er tijd voor discussie en de mogelijkheid nader in gesprek te gaan. In het verslag zijn de opmerking en vragen beschreven.

2.1 Beeldvorming

De presentatie die tijdens de bijeenkomst is gegeven, is bijgevoegd in bijlage 1.

Voorafgaand de presentatie is de aanwezigen meegedeeld dat de bijeenkomst alleen betrekking heeft op woonwagendstandplaatsen en geen andere 'bijzondere' woonproducten of flexibele woonvormen.

2.2 Aanmeldingen en aanwezigen

Voor de bijeenkomst hebben 24 personen zich aangemeld. Hiervan waren uiteindelijk **18 personen** aanwezig (opkomstpercentage van 75%), te weten:

- 6 bewoners van de woonwagenlocatie aan de Watergoorweg (Nijkerk);
- 2 bewoners van de woonwagenlocatie aan de Weidelaan (Hoevelaken);
- 2 bewoners van een Tiny House (Nijkerk);
- de overige aanwezigen woont bij familie op de woonwagenlocatie in Nijkerk, woont in een 'reguliere' woning of heeft binding met één van de woonwagenlocaties in de gemeente.

2.3 Input, opmerkingen en vragen

Belangstellingsregister

Met de verkoop van de sociale huurwoonwagens en -standplaatsen op de locatie Watergoorweg aan de huidige bewoners, is een einde gekomen aan de wachtlijst. De gemeente heeft hierdoor geen formele wachtlijst meer. Wel wordt een overzicht bijgehouden van belangstellenden die zich hebben gemeld. Echter, dit betekent niet dat zij ook automatisch in aanmerking komen voor een standplaats.

De gemeente komt, na vaststelling van het woonwagendstandplaatsenbeleid en de voorrangsregels, met een nieuwe 'wachtlijst', het belangstellingsregister, dat aan de hand van de voorrangsregels de volgorde van toewijzing regelt. Het uitgangspunt is dat de realisatie van een standplaats ongeveer gelijk is aan de wachttijd voor een sociale huurwoning. In de regio Amersfoort is de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning tussen de 7 en 8 jaar.⁴

Verdeling koop/huur

Er zijn drie varianten mogelijk, te weten: 1) een koopwoonwagen op een koopstandplaats; 2) een koopwoonwagen op een (sociale) huurstandplaats; en 3) een (sociale) huurwoonwagen op een (sociale) huurstandplaats. Vanuit Platform31 wordt een verdeling van 2/3 koop en 1/3 sociale huur geadviseerd. Woonwagenbewoners moeten doorgaans veel meer eigengeld meenemen om te kunnen kopen. Alleen de Rabobank verstrekt nog hypotheek voor woonwagens (maximaal € 145.000) en/of standplaats (maximaal € 50.000). Daarnaast is de nationale hypotheekgarantie (hierna: NHG) voor een woonwagen tamelijk lager (€ 160.000), dan voor een 'reguliere' woning (€ 435.000). Tevens is de Starterslening ook niet van toepassing op 'bijzondere' woonproducten, zoals woonwagens en woonboten. Op landelijk niveau worden gesprekken gevoerd met de betrokken partijen om te bezien of de NHG voor woonwagens kan worden verhoogd en de Starterslening ook kan worden aangewend voor de koop van een eerste woonwagen.

⁴ Wachttijd voor een sociale huurwoning op basis van het regionale woon-verdeelsysteem (Woningnet) binnen regio Eemvallei.

Primaire doelgroep

Het afstemmingsbeginsel is een manier waarmee kan worden aangetoond dat een belangstellende afstamt van de woonwagencultuur. Echter, niet iedere belangstellende heeft documentatie die dit aantoonst. In elk geval is de (historie van) inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) leidend.

Er zijn belangstellenden die afstammen van de voormalige woonwagenlocatie in Hooglanderveen (gemeente Amersfoort). Zij behoren tot de primaire doelgroep en beschouwen zichzelf als echte 'reizigers'. Ook hebben zij een binding met de regio. Zij zouden het oneerlijk vinden als alleen personen die afstammen van een woonwagenlocatie in de gemeente Nijkerk in aanmerking komen voor een standplaats. Daarnaast zijn er enkele jonge woonwagenbewoners die bij een gebrek aan standplaatsen bij ouders in de woonwagen wonen of in een 'reguliere' woning zijn gaan wonen.

Ligging en inrichting

De aanwezigen opereren om per nieuw te ontwikkelen woonwagenlocatie, rekening te houden met toekomstige uitbreiding. Door alvast grond te 'reserveren' voor een toekomstige standplaats, kunnen ook kinderen die willen uitvliegen op de bestaande locatie blijven wonen. In de tussengelegen tijd kan een dergelijke kavel bijvoorbeeld dienstdoen als sport- of speelveldje.

De huidige woonwagenlocatie aan de Watergoorweg wordt door veel aanwezigen als voorbeeld aangehaald. Deze is voor wat betreft diens ligging ideaal gesitueerd. Het ligt op wat meer afstand van omliggende woningen. Het voordeel hiervan is dat er geen hinder wordt in verband met verschillen in leefwijze. In het verleden werd door veel gemeenten ingezet op verdere 'integratie' en aansluiting met de directe woonomgeving. Volgens de aanwezigen is dit enigszins achterhaald. De kinderen van de huidige generatie woonwagenbewoners volgen regulier onderwijs en spelen ook met kinderen die niet uit de woonwagencultuur komen. Daarnaast heeft de huidige generatie woonwagenbewoners doorgaans 'regulier' werk en geen 'reizend' beroep. Dit geldt ook ten aanzien van grootschalige aan huis gebonden bedrijvigheid, zoals de opslag van oud-ijzer. In algemene zin vinden de aanwezigen het belangrijk dat nieuwe woonwagenlocaties goed bereikbaar zijn en voorzieningen, scholen en winkels op redelijke afstand zijn.

Leven in familieverband

Essentieel is dat bij de toewijzing van standplaatsen rekening wordt gehouden met het beginsel 'in familieverband te kunnen leven'. Dit is ook één van de uitgangspunten van het landelijk beleidskader. Van belang is dat wanneer personen uit verschillende families op een nieuwe woonwagenlocatie komt te wonen, sprake is van een 'match'. Het 'in familieverband kunnen leven' kan volgens enkele aanwezigen betekenen dat families dichtbij elkaar in de buurt wonen. Bijvoorbeeld in de nabijheid van de bestaande locatie aan de Watergoorweg. Dit zodat in de toekomst ook mantelzorg kan worden verleend. Zorgdragen voor (groot-)ouders is een kenmerkend onderdeel van de woonwagencultuur.

Ontwikkellocaties

De gemeente heeft, behalve binnen de projecten Doornsteeg fase 3 (circa 70% grondeigendom) en Stadshaven fase 1a, beperkte grondposities. Hierdoor zijn de potentiële ontwikkellocaties inherent beperkter. Aanbod moet actief tot stand worden gebracht en is afhankelijk van projectontwikkelaars. In geval van koop, is collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) een mogelijke ontwikkelvorm. Meer standplaatsen betekent ook meer doorstroming. Veel belangstellenden laten een woning achter die weer voor andere woningzoekenden beschikbaar komen. Door de aanwezigen wordt de tijdelijke opvanglocatie voor de Oekraïense ontheemden aan de Bloemendaalseweg (Nijkerk) genoemd als mogelijke ontwikkellocatie. Op een gegeven moment zal deze locatie een andere functie krijgen.

Duidelijkheid

De aanwezigen hebben unaniem behoefte aan duidelijkheid. Veel van hen zijn al sinds 2017 actief zoekende naar een standplaats. Zij willen weten hoeveel standplaatsen en binnen welk tijdsbestek deze worden gerealiseerd. Een aantal jonge (ex-)woonwagenbewoners zit op de wip tussen het kopen van een 'reguliere' woning of wachten op een standplaats. De aanwezigen geven tot slot aan dat wanneer de ontwikkeling van nieuwe woonwagenlocaties nog lang op zich laat wachten, een (jonge) generatie woonwagenbewoners anders mogelijk wordt 'overgeslagen'.

3. Resultaten enquête 29 augustus 2023

Tijdens de informatiebijeenkomst op 29 augustus 2023 hebben de aanwezigen een enquête kunnen invullen. Doel van deze enquête is bij de doelgroep ophalen wat zij van belang vinden voor het woonwagendstandplaatsbeleid en de bijbehorende voorrangsregels. Voor de enquêtering is gebruik gemaakt van 'Kahoot!'. De resultaten van de enquête zijn, waar mogelijk, betrokken bij de inhoud van woonwagendstandplaatsenbeleid. In dit hoofdstuk zijn de conclusies en resultaten samengevat.

3.1 Deelnemers

Van de 18 aanwezigen hebben 13 personen deelgenomen aan de enquête. In een aantal gevallen is door twee personen op één mobiel apparaat de enquête ingevuld. Eén van de aanwezigen heeft de vragen schriftelijk beantwoord. Gelet hierop, zijn deze antwoorden niet meegenomen in de resultaten van de Kahoot!-enquête in dit hoofdstuk.

3.2 Vragen

Aan de aanwezigen zijn de volgende vragen gesteld:

1. Wat is uw huidige woonsituatie?
2. Waar heeft u behoefte aan (koop/huur)?
3. Welke voorrangsregels vindt u belangrijk?
4. Wie moet in aanmerking kunnen komen voor een standplaats?

Op vraag 3 en 4 zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Daarnaast heeft een aantal deelnemers nog de open vraag "Wat vindt u in het algemeen belangrijk?" beantwoord. De antwoorden op vraag 5 zijn opgesomd in paragraaf 3.4

3.3 Conclusies

De resultaten laten het volgende beeld zien:

- Verreweg de meeste deelnemers hebben een directe binding met één van de twee woonwagendlocaties in de gemeente (70%), te weten:
 - 1) zij wonen zelfstandig in een woonwagen op een woonwagendlocatie in de gemeente;
 - 2) zij zijn ex-woonwagendbewoners die in een 'reguliere' woning in de gemeente wonen;
 - 3) zij zijn inwonend in de woonwagen van ouders op een woonwagendlocatie in de gemeente.
- De grootste behoefte is aan een koopwoonwagen en koopstandplaats (62%).
- De voornaamste doelgroepen die volgens de deelnemers (als eerste) in aanmerking moeten komen voor een standplaats zijn:
 - 1) jongeren die nog bij ouders op een woonwagendlocatie in de gemeente wonen;
 - 2) (ex-)woonwagendbewoners die weer in familieverband willen leven; en
 - 3) personen die kunnen aantonen dat zij in een woonwagen in de gemeente hebben gewoond.
- Een meerderheid van deelnemers vindt dat (klein-)kinderen van de huidige bewoners van de woonwagendlocaties in de gemeente voorrang moeten krijgen bij de toewijzing van nieuwe standplaatsen (53%). Een kleiner aantal vindt dat alle (ex-)woonwagendbewoners in de gemeente gelijke voorrang moeten krijgen (16%).
- De inschrijfduur in het belangstellingsregister vinden de deelnemers minder relevant voor de volgorde van toewijzing.
- In algemene zin hebben de deelnemers behoefte aan duidelijkheid. Duidelijkheid over het proces, de ontwikkeling van toekomstige standplaatsen en het belangstellingsregister.

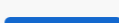
3.4 Antwoorden per vraag

Vraag 1. Wat is uw huidige woonsituatie?

	Ik woon zelfstandig in een woonwagen in de gemeente Nijkerk		4
	Ik woon bij mijn ouders in een een woonwagen in de gemeente Nijkerk		2
	Ik ben een oud-woonwagenebewoner die in een woning in de gemeente wo...		3
	Ik woon in een woonwagen BUITEN de gemeente Nijkerk, maar wel in de re...		0
	Ik woon in een woonwagen BUITEN de gemeente Nijkerk en ook BUITEN de...		0
	Ik woon niet in een woonwagen / ik heb nooit in een woonwagen gewoond		4
☐	Geen antwoord		0

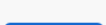
Vraag 2. Waar heeft u behoefte aan?

	Een koopwagen en een koopstandplaats		8
	Een sociale huurwagen en een sociale huurstandplaats		3
	Een koopwagen en een sociale huurstandplaats		2
	Geen voorkeur / anders, namelijk		0
☐	Geen antwoord		0

Vraag 3. Welke voorrangsregels vindt u belangrijk? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Jongeren die nog bij ouders op een woonwagenlocatie in de geme...		8
	Ex-woonwagenebewoners die bij gebrek aan standplaatsen in een w...		4
	Oud-woonwagenebewoners die binding hebben met de gemeente ...		4
	(Ex-)woonwagenebewoners die (weer) in familieverband willen wonen		7
	Personen die het langst staan ingeschreven voor een standplaats		2
	Personen die kunnen aantonen dat zij in een woonwagen hebben g...		7
☐	Geen antwoord		2

Vraag 4. Wie moet in aanmerking kunnen komen voor een standplaats? (meerdere antwoorden mogelijk)

	(Ex-)woonwagenebewoners		5
	Neven/nichten van (ex-)woonwagenebewoners		0
	(Klein-)kinderen van woonwagenebewoners		10
	Iedereen die kan aantonen in een woonwagen te hebben gewoond		3
☐	Geen antwoord		1

Vraag 5. Wat vindt u in het algemeen belangrijk?

☒	Als eerste de kinderen die nu bij ouders wonen in woonwagend benaderen voor interesse .	73.5 s
☒	Dat burgers worden gemengd met woonwagend bewoners multicultureel	67.6 s
☒	Geen antwoord	58.5 s
☒	Duidelijke communicatie over het plan. Dus ook voor eventuele lijsten die komen. Daarnaast vind ik de voorrangregels belangrijk.	79.3 s
☒	Duidelijkheid voor belangstellenden	62 s
☒	Duidelijkheid , kinderen van het huidige woonwagendkamp voorrang	42.6 s
☒	Duidelijkheid.	53.1 s
☒	Een locatie met mogelijkheden voor spelende kinderen. Aanpassing koop voorwaarden zoals NHG en hypotheek	79.6 s
☒	Gewoon proberen de wensen waartegen maken voor zigeuners	87.5 s
☐	Geen antwoord	--

Bron: Resultaten Kahoot!-enquête tijdens de informatiebijeenkomst d.d. 29 augustus 2023, gemeente Nijkerk.

3.5 Vervolg

Na afloop van de informatiebijeenkomst konden de aanwezigen aangeven of zij per e-mail op de hoogte gehouden willen worden over relevante (beleids-)ontwikkelingen. Enkele aanwezigen hebben de betrokken beleidsadviseurs van de gemeente en WSN uitgenodigd voor een bezoek aan de twee woonwagendlocaties. Op 15 november 2023 hebben deze bewoners een rondleiding gegeven, zijn gesprekken gevoerd en hebben zij verteld over de woonwagencultuur.

Met betrekking tot de planning wordt beoogd het woonwagendstandplaatsenbeleid begin 2024 voor besluitvorming te kunnen aanbieden. Na vaststelling, zal het beleid nader worden geïmplementeerd en 'landen' in onder meer de (herziening van de) Woonvisie.⁵

⁵ Conform de Ontwikkelagenda 2023-2026.

Bijlage (1). Presentatie bijeenkomst 29 augustus 2023

